

köztára annyiban különbözik az erdészeti alkalmazásoktól, hogy nemcsak a faj és a fajta megválasztásával, hanem a tenyészidő alatti technológiai beavatkozásokkal is képes klimatikus eredetű élettani változások korrekciójára.

Összefoglalva, a klímakutatások növénytermesztési vizsgálatainak legfontosabb konklúziója: a növénytermesztés szakmai szabályainak betartása (EC 2009). Valójában ezt fejezi ki a jó mezőgazdasági gyakorlat EU-irányelve is. Legfontosabb elemei: a termőhely-kiválasztás, vízforgalmat és talajéletet fenntartó talajművelés, faj és fajta megválasztása, vetésidő, -mélység, sortáv, tőtáv alkalmazása, elő- és utóvetemény szerepe, vetésváltás és vetésforgó, élettanilag helyes tápanyagellátás, okszerű növényápolás, megfelelő időben végzett betakarítás – hogy csak néhányat soroljunk fel –, mind olyan tényezők, amelyek biztosíthatják a klímaváltozás káros hatásainak megelőzését, de legalábbis a kártétel mértékének eny-

hítését. Mindehhez a döntéstámogató rendszer klimatikus előrevetéseinek alkalmazása fontos segítséget nyújthat.

Irodalom

- ADAM (2008): ADAM Project Final Report. www.adamproject.eu.
- Bartholy J. – Pongrácz R. (2017): A közelmúlt és a jövő országos éghajlati trendjei. *Erdészeti Lapok*, 152. 5. 134–136. pp.
- Birkás, M. – Jolánkai, M. – Kisić, I. – Stipesević, B. (2008): Soil tillage needs a radical change for sustainability. *Agriculturae Conspectus Scientificus*. 73. 3. 131–136. pp.
- EC (2009): European Commission White Paper on Adapting to Climate Change, http://www.ec.europa.eu/environment/water/adaptation/index_en.htm.
- Führer E. (2017): Az erdészeti klímaosztályok új lehatárolása öko-fiziológiai alapon. *Erdészeti Lapok*, 152. 6. 173–174. pp.
- Führer E. – Gálos B. – Rasztovcics E. – Jagodics A. – Mátyás Cs. (2017): Erdészeti klímaosztályok területének várható változása. *Erdészeti Lapok*, 152. 6. 174–177. pp.
- Hall, J. – Held, H. – Dawson, R. – Kriegl, E. – Schellnhuber, H. J. (2009). Imprecise probability assessment of tipping points in the climate system. *PNAS*, 106. 5041–5047. pp.
- Jolánkai, M. – Birkás, M. (2009): *Climate change and water availability in the agro-ecosystems of Hungary*. Columbia University Seminars. 38–39. 171–180. pp.
- Jolánkai, M. – Kren, J. – Smutny, V. – Birkás, M. (2011): *Land use system analysis approach*. *Proceedings*. 46th Croatian – 6th International Symposium on Agriculture. Opatija. 102–106. pp.
- Jolánkai, M. – Szentpétery, Zs. – Nyárai, H. F. – Kassai, K. – Tarnawa, Á. (2015): Impact of spatial distribution of water availability on the vulnerability of field crop species. *Növénytermelés*, 64. Suppl. 171–174. pp.
- Láng I. – Csete L. – Jolánkai M. (eds.) (2007): *A globális klímaváltozás: hazai hatások és válaszok*. A VAHAVA Jelentés. Szaktudás Kiadó Ház, Budapest.
- OMSZ (2011): Some characteristics of the climate of Hungary 1901–2005. www.met.hu.

Módosultak az erdei faválaszték szállításának szabályai és nyomtatványai

Letölthetők a NÉBIH honlapjáról az új dokumentumok

Magyarországon bármely területről kitermelt, ún. erdei faválasztékot csak szállítójeggyel lehet szállítani. Nemrég módosult a szállítás szabályait és az ahhoz szükséges nyomtatványokat leíró jogszabály. A NÉBIH honlapján elérhetőek mind a kereskedelmi célú, mind a saját használatra történő szállítás legújabb nyomtatványai.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján módosult az ún. erdei faválaszték szállításához szükséges szállítójegyre vonatkozó jogszabály. Az új szállítójegy sokkal jobban megfelel a faanyagszállításban résztvevők (feladó, szállító, vevő) igényeinek. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) elkészítette az új nyomtatványtervezetét és annak kitöltési útmutatóját.

A fával borított területekről kitermelt, úgynevezett erdei faválasztékot kereskedelmi célból csak speciálisan erre a célra kiadott szigorú számadású szállítójeggyel lehet szállítani. Erdi faválasztéknak minősül a hengeres fa, a tűzifa minden formában, valamint a kitermelt fából készített apríték is.

A korábbi évek gyakorlati tapasztalatait figyelembe véve – a felhasználók érdekében –

2018-tól módosult a szállítójegyekre vonatkozó jogszabály. Az új szállítójegy az egyes résztvevők (feladó, szállító és vevő) elvárásaihoz jobban igazodva tartalmazza a faanyagszállítás feltételeit, feladatait. A legegyszerűbb és a legösszetettebb szállítási viszonyokra egyaránt alkalmazható nyomtatvány előállítására volt a cél, amelynek tervezete és kitöltési útmutatója a NÉBIH honlapján érhető el.

A hatósági ellenőrzési tapasztalatok szerint a faanyagvásárlók és a jogkövető erdőgazdálkodók, kereskedők érdekeinek védelmére a szigorú számadású szállítójegyek adatai alapján lehet a legsikeresebben kiszűrni a feketézőket, és az illegálisan kitermelt faanyagot a kereskedelmi hálózatról.

A szállítójegy kitöltési útmutatójában hangsúlyosan jelölve lettek azok az adatok, amelyekre a NÉBIH ellenőrzései során kiemelt figyelmet fordít. Aki ezeket betartva ad el fát, az a vásárlók bizalmát, elégedettségét is magáénak tudhatja és egy esetleges hatósági ellenőrzés során is gördülékenyen zajló vizsgálatra számíthat.

Forrás: NÉBIH
Kép: Nagy László